

Acció CIUTADANA

SETMANARI REPUBLICÀ FEDERAL

Olot, 5 de Juliol 1930.—Subscripció 5 ptes. l'Any. Número solt 10 cts. —Redacció i Administració, Concentració Republicana — Any I.— Núm. XIX

Alba-Cambó

La premsa ens ha informat de l'abraçada amb que s'han saludat, després de set anys de no dir-se paraula, D. Alfons XIII i l'ex-ministre de negocis estrangers espanyol, senyor Alba. El rei trobà rejuenit el senyor Alba—això prova els pocs disgustos que li ocasionà la Dictadura—tot elogiant-li els seus articles periodístics i projectes polítics.

En aquesta cordial conversa no es recordà res del passat, com si realment aquests sis anys de dictadura no haguessin deixat un solc, en la consciència nacional del país, que assenyalarà, amb persistència, el camí a seguir fins aconseguir la nova vida que enyorem, tant per la nostra Catalunya, com per tot l'Estat espanyol.

Paral·lelament als elogis reials tributats al senyor Alba, el senyor Cambó feia unes interessants declaracions, referent al seu antic adversari, assabentant-nos que, després de llargues converses i alligonats per la Dictadura, havien acabat, per a comprendre's i que avui estaven perfectament d'acord en apreciar la present situació de l'Estat espanyol poc propícia per intentar canvis radicals en la governació del país.

Es natural pensar, doncs, que l'abraçada Rei-Alba, anirà seguida de la no menys cordial abraçada Rei-Cambó. Aquestes, sí, que podríem dir que són abraçades que ofeguen, almenys els ideals que aquests polítics diuen voler representar i fer triomfar.

Aquests dos prohoms polítics, potser degut a viure allunyats del poble—el primer exiliat per la Dictadura i el segon per la bona marxa dels seus innumbrables negocis—han pres una actitud que desdii de la privilegiada intel·ligència que se'ls hi atribueix; la seva posició no fa més que entorpir el desenllaç lògic que hauria de tenir la situació que ells volen salvar, donant-li aquestes injeccions de fals optimisme, per allargar la vida d'un règim que ha donat paleses proves de no tenir capacitat per a resoldre cap del diversos problemes que afecten als nostres pobles ibèrics i en relació a Catalunya ha emprat sempre els procediments de govern que han semblat de més eficàcia per ofegar les seves racials aspiracions. Aquesta rara coincidència d'un leader que es diu nacionalista i d'un fervent devot del centralisme, i contrari acèrrim de les aspiracions del nostre poble, ens podria donar lloc a creure que la seva enemistat era aparent, una hàbil joc polític, per a tenir cadascú més prestigi i llibertat d'acció dintre el sector d'opinió que representaven, però, que, en el fons, la seva política era la mateixa: fer surar les seves persones i els seus negocis.

La Dictadura, aconsellada al rei, per il·lustres elements polítics—segons es desprèn del discurs del senyor Ventosa i Calvell—saludà el poble amb un manifest ple dels més durs atacs als polítics del vell règim, titllant el senyor Alba de cínic i depravat, i el mateix monarca encoratjà el dictador, dient que s'havia de lluitar contra ells a bandera desplegada i... no obstant, ara, aquests mateixos cabdills polítics, tant durament apostrofats i envilitats davant de tot el món, troben que el monarca és enterament irresponsable del passat, i que és pueril cercar responsabilitat allà on no n'hi ha i que el que avui cal és salvar el règim, puix que amb el seu enfonsament es podrien enfonsar també els seus escandalosos negocis.

On és la dignitat política d'aquests homes, que post-poseden l'ideal a la bona marxa dels canvis monetaris i que s'estimen més salvar la pesseta que el país? Aquestes actituds, tant desencaxades de la realitat i mancades de sinceritat, delaten una corrupció política superior a les que, en altres països més valents que el nostre, han bastat per fer les més exemplars revolucions, per escombrar aquests poders irresponsables, aquestes oligarquies financeres que porten la misèria a tot el poble.

Però encara no s'han adonat aquests intel·ligents estadistes, qui s'entossudeixen en mantenir un règim inepte, que la seva desafortunada actitud, en lloc d'aturar la devallada de la pesseta, no fan més que ajudar a enfonsar-la. No és la pesseta el que cal establir, sinó un sistema de govern que realment governi el país, en lloc d'esprèmer constantment la seva escassa riquesa; mentres el règim que es vol salvar s'hagi d'aguantar per la força d'un vertader eixam de paràsits, qui pot tenir la més petita confiança en ell? Les nacions estrangeres, veient clara la nostra trista situació, obren lògicament menyspreant el nostre signe monetari.

Convé oblidar una mica els negocis i treballar de ferm i amb sincer patriotisme per a renovar d'una manera radical el sistema de govern de tot el país, instaurant el que les seves ànsies de llibertat avui demanen i demà exigiran.

RAMON MASCORT

Seria preferible que avantposéssim a les possibles qüestions electorals un mínim d'interesa ciutadana.

Amb aquest règim, res....

No ens fan ni fred ni calor unes pseudo llibertats atorgades com qui concedeix una gràcia. El que nosaltres volem és la reconeixença total ja que hi tenim dret. El nostre problema no és un problema de més o menys benevolença, de més o menys bones intencions, de més o menys generositat o gasiveria. O reconeixen el nostre fet o no ens entendrem mai. I consti que no serem pas nosaltres els darrers de lamentar-ho.

No en volem de gràcies. La gràcia només es concedeix a n'aquells que no es poden amparar amb la justícia i han de fer-ho amb la clemència dels jutges. I a nosaltres ens interessa més tenir-la a ella al nostre costat encara que haguem de sofrir la persecució dels que es diuen encarregats d'administrar-la. El nostre problema està per damunt dels capricis i de la voluntat dels homes.

Si a les criatures se les fa callar donant-los un bombó, no és fàcil que ho logrin amb nosaltres amb els mateixos procediments. No ens vulguin tractar com a menors. Hi ha que tenir present que el nostre poble no comença pas ahir, sinó que té les seves arrels en el més remot dels segles. La nostra Història conté masses ensenyances perquè necessitem mentors! És inútil que ens diguin: «teniu; ja podéu fer us d'això o d'allò però d'aquesta o d'aquella altra manera». Gràcies, però ja ho sabem el que tenim de fer. Per altra part, d'aquesta manera no ens podem entendre mai. Aquests «peròs» i aquests condicionals posats en llurs atorgacions fereixen la nostra dignitat d'homes. No ens podrà plaure mai aquesta reserva, per no dir-ne hipocresia. A més a més, estem escarmentats, massa escarmentats. Ja sabem la durada i els resultats d'aquests corrents de concòrdia.—Oh—ens diran potser—és que les persones canvien! —Però el mal no consisteix pas en les persones tant com en el règim. El mal està que una manera així de procedir és inherent a ell per necessitat. Per desgràcia no és el règim el qui es pot adaptar a les persones, sinó les persones que han d'adaptar-se fatalment al règim. O ell es capgirarà de dalt a baix o els problemes que té plantejats Ibèria—problemes de democràcia i llibertat—restaran sense solució possible. I el nostre serà un de tants. Serà inútil que unes mans amigues se'ns allarguin d'enllà de l'Ebre estant. Ni la comprensió de la part més escullida de la intel·lectualitat ni les simpaties d'una selecta minoria ni les bones disposicions nostres, podran tenir una verdadera eficàcia. Tot això s'estrellarà contra la muralla de rutina de reacció i de falsos tabús que pel seu sosteniment ha edificat el règim i els interessats en mantenir-lo. Que tot això és corcat, trontolladit i que amenaça ruïna? Bé, però es va mantenint encara. Hi ha edificis que sembla que s'han d'ensorrar d'un moment a l'altre i fan anys i panys i encara han d'anar-hi els paletes a enderrocar-los del tot. I nosaltres també, si ens mirem les coses massa passivament i ho deixem tot a la mercé del temps, és fàcil que ens fem vells esperant.